ЛЕГАЛИЗОВАЊЕ ХОМОСЕКСУАЛНИХ БРАКОВА И ПОВРАТАК ТЕОРИЈЕ „ТРЕЋЕГ ПОЛА”

Самоубиство „толеранцијом”

Авет бе-ле ку-ге над-ви-ла се над свим ве-ро-до-стој-ним европ-ским на-ро-ди-ма. Ега-ли-та-ри-стич-ка де-ма-го-ги-ја и кич „по-ли-тич-ке ко-рект-но-сти”, на осно-ву ко-јих се про-па-ги-ра-ју и прав-но ин-сти-ту-ци-о-на-ли-зу-ју хо-мо-сек-су-ал-ни бра-ко-ви, пред-ста-вљају за Евро-пља-не оро-ча-ва-ње соп-стве-ног ско-рог иш-че-зну-ћа. Ако Евро-па на та-ко ми-зе-ран на-чин и ћут-ке иза-ђе из сопствене исто-ри-је, он-да ни-шта дру-го ни-је ни за-вре-де-ла

К. Кувр

Vox, Фран-цу-ска

Ак-ту-ел-ни до-га-ђа-ји као да да-ју за пра-во Но-е-лу Ма-ме-ру ко-ји је у *Франс Ин-тер-у*

тврдио да брак није само између мушкарца и жене. Он је изнео да Члан 75 не постоји у Глави пет Грађанског законика, што је тачно, али постоји, и то смета градоначелнику Бегла, у Глави два, одељак три, где се говори о „акту брака”: „Матичар ће добити од обе стране, једне па друге, изјаву да желе да постану муж и жена: он ће изговорити у име закона да су се ујединили браком и на лицу места написати акт.”

Тај члан је важио и на „церемонији” у Беглу, јуна 2004. У свом предлогу закона бр. 1650, три посланика Странке „зелених” и Мамер негирали су очигледно и тражили да се Грађански закон појасни „хомо браком”. Ноел Мамер је инсистирао на својој теорији легалитета брака хомосексуала или транссексуала, па је био дезавуисан 13. маја 2004. на својој општинској скупштини, коју није чак ни консултовао пре него што је обавио хомосексуално венчање. Један од учесника интернет дебате тим поводом је изјавио да ако дође до хомосексуалног венчања, градоначелник мора, за време церемоније, да утврди ко је „муж”, а ко је „жена”.

ТЕРОР РЕЛАТИВИЗМА

У тексту „Зашто хомосексуални брак”, објављеном у *Мондуу*, Данијел Борило није се више позивао на правну празнину Грађанског законика, пошто је Члан 75 чак и за њега постао јасан. Али, правна празнина као изговор служила је за манипулисање јавним мњењем више од месец дана, што је утицало на искривљени резултат сондаже у априлу месецу. Али већ следећа сондажа, у мају, показала је да је 50 одсто
против
, а 47 одсто
за
.

Пре-ма Да-ни-је-лу Бо-ри-лу, по-јам бра-ка, као ин-сти-ту-ци-је, не огра-ни-ча-ва ње-го-во по-ље при-ме-не, већ, на-про-тив, прин-цип уни-вер-зал-ног ега-ли-та-ри-зма и ре-жим по-ла као дру-штве-не кон-струк-ци-је ре-де-фи-ни-ше брак та-ко да „пол ви-ше не тре-ба да се на-во-ди у лич-ним до-ку-мен-ти-ма". Из то-га про-из-ла-зи да је „дис-кри-ми-на-тор-но и не-пра-вед-но" на-во-ди-ти да је брак је-ди-но хе-те-ро-сек-су-а-лан... Та-ко до-ла-зи до пот-пу-ног из-вр-та-ња прав-них тек-сто-ва Уста-ва, Уни-вер-зал-не де-кла-ра-ци-је из 1948, Европ-ске кон-вен-ци-је о пра-ви-ма чо-ве-ка, све усме-ре-но ка „ап-со-лут-ном уни-вер-за-ли-зму", то јест те-ро-ру ре-ла-ти-ви-зма.

За Д. Бо-ри-ла „брак дру-штве-но утвр-ђу-је за-јед-ни-цу две осо-бе ко-је има-ју за циљ ме-ђу-соб-ну со-ли-дар-ност на осно-ву уза-јам-не љу-ба-ви". Жан Пор-та-лис, је-дан од че-ти-ри пи-сца Гра-ђан-ског за-ко-на, ме-ђу-тим, ја-сно де-фи-ни-ше брак као „за-јед-ни-цу му-шкар-ца и же-не у ко-ју сту-па-ју *да би про-ду-жи-ли сво-ју вр-сту*, да би се по-ма-га-ли, пу-тем уза-јам-них по-мо-ћи, да но-се те-рет жи-во-та и да би де-ли-ли сво-ју за-јед-нич-ку суд-би-ну" (
При-прем-ни спи-си за
Г
ра-ђан-ски за-кон
).

Жан-Пјер Ше-вен-ман је ре-као: „Ја не ви-дим шта уоп-ште мо-же да зна-чи хо-мо-сек-су-ал-ни брак."

Устав, Де-кла-ра-ци-ја из 1789. и Пре-ам-бу-ла из 1946. не го-во-ре ни-шта о бра-ку. Пре-ам-бу-ла пре-ци-зи-ра хе-те-ро-сек-су-ал-ну кон-цеп-ци-ју по-ро-ди-це: „На-ци-ја га-ран-ту-је по-је-дин-цу и ње-го-вој по-ро-ди-ци усло-ве по-треб-не за њи-хов раз-вој. Она га-ран-ту-је сви-ма, по-себ-но де-те-ту, мај-ци и оста-ре-лим рад-ни-ци-ма здрав-стве-ну за-шти-ту, ма-те-ри-јал-ну си-гур-ност, од-мор и за-ба-ву."

ЛУ-ДИ-ЛО „АП-СО-ЛУТ-НЕ ЈЕД-НА-КО-СТИ"

Оп-шта де-кла-ра-ци-ја о људ-ским пра-ви-ма (члан 16) де-фи-ни-ше брак као хе-те-ро-сек-су-а-лан: „По-чев од зре-лог до-ба, му-шка-рац и же-на, без ика-квог ра-сног, на-ци-о-нал-ног или ре-ли-ги-о-зног огра-ни-че-ња, има-ју пра-во да се вен-ча-ју и да за-сну-ју по-ро-ди-цу... По-ро-ди-ца је при-род-ни и те-мељ-ни еле-мент дру-штва и има пра-во на за-шти-ту дру-штва и др-жа-ве." Европ-ска кон-вен-ци-ја о пра-ви-ма чо-ве-ка, у чла-ну 12, та-ко-ђе ка-же: „По-чев од зре-лог до-ба, му-шка-рац и же-на има-ју пра-во да се вен-ча-ју и да за-сну-ју по-ро-ди-цу пре-ма на-ци-о-нал-ним за-ко-ни-ма ко-ји ре-гу-ли-шу то пра-во."

Та фор-му-ла-ци-ја је би-ла „мо-дер-ни-зо-ва-на" у Уста-ву Европ-ске Уни-је да би се „по-кри-ли слу-ча-је-ви у ко-ји-ма на-ци-о-нал-на за-ко-но-дав-ства при-зна-ју и дру-ге пу-те-ве осим бра-ка за за-сни-ва-ње по-ро-ди-це. Члан 2-69 не за-бра-њу-је ни-ти на-ме-ће „по-вла-сти-цу брач-ног ста-ња осо-ба-ма исто-га по-ла" (об-ја-шње-ње Пред-сед-ни-штва у Де-кла-ра-ци-ји бр. 12 при-ло-же-ној уз Устав). На тај на-чин, тим чла-ном 2-69, сам Устав отва-ра вра-та хо-мо-сек-су-ал-ном бра-ку.

То из-о-па-че-ње брач-не ин-сти-ту-ци-је из-гле-да ана-лог-но са де-мо-кра-ти-за-ци-јом обра-зов-них уста-но-ва, ко-ја зах-те-ва, под пла-штом ап-со-лут-не јед-на-ко-сти, да акт под-у-ча-ва-ња бу-де за-ме-њен сло-бод-ним из-ра-жа-ва-њем јед-них и дру-гих, да „те-шке на-у-ке" не-ста-ну за-рад „оп-ште кул-ту-ре", не-кон-зи-стент-не, при-сту-пач-не сви-ма, да де-мо-кра-ти-ја, по-што је за-бо-ра-вље-но ње-но ари-сто-крат-ско по-ре-кло, мо-же да ре-де-фи-ни-ше кул-ту-ру ви-со-ког ни-воа из ко-је је она са-ма по-те-кла. Али кул-ту-ра, као ни ан-тро-по-ло-ги-ја, још ни-је рас-твор-љи-ва у де-мо-кра-ти-ји. При-хва-та-ње бра-ка за ро-бо-ве или не-вер-ни-ке, ме-шо-ви-те за-јед-ни-це или ин-тер-кон-фе-си-о-нал-не, до-при-но-си-ле су на-прет-ку пра-ва, али ни-ка-да ни-су из-о-па-ча-ва-ле по-јам бра-ка. На-про-тив, те ре-фор-ме су чи-ње-не уз ин-те-лек-ту-ал-но по-што-ва-ње сми-сла ре-чи брак, без ли-ша-ва-ња ин-сти-ту-ци-је ње-не суп-стан-це ра-ди ње-ног под-ре-ђи-ва-ња не-ком *a priori* уни-вер-зал-ном об-ли-ку. Са дру-ге стра-не, раз-вод је ли-шен раз-но-пол-не од-ред-ни-це, ако се она та-ко мо-же де-фи-ни-са-ти, са још је-ди-ним „ста-рим" чла-ном.

ПРИ-ЧЕ О ПОТ-КИ-ВА-ЊУ ЖА-БА

Не-дав-ни ино-стра-ни при-ме-ри (Ка-на-да, Шпа-ни-ја, Бел-ги-ја и Хо-лан-ди-ја) не мо-ра-ју оба-ве-зно да се сле-де. У су-прот-ном, мо-ра-ли би-смо да вра-ти-мо и мо-нар-хи-ју у Фран-цу-ску, по-што су Хо-лан-ди-ја, Бел-ги-ја, Шпа-ни-ја, Ве-ли-ка Бри-та-ни-ја, Лук-сем-бург и Швед-ска још мо-нар-хи-је.

Да-ни-јел Борило да-ље пи-ше: „По-ста-вља-ње ра-ђа-ња де-це као бит-не ка-рак-те-ри-сти-ке бра-ка зна-чи да се сек-су-ал-но-сти од-ре-ђу-је ре-про-дук-тив-ни циљ.” Он ола-ко спа-ја брак са сек-су-ал-но-шћу. На-и-ме, тач-но је да брак има ра-ђа-ње де-це као осно-ву и да ге-не-рал-но обез-бе-ђу-је (осим у слу-ча-ју пре-љу-бе) да де-те зна сво-је по-ре-кло, али ни-је оба-ве-зно да се ра-ђа-ње де-це оства-ри у бра-ку.

Од Де Са-да и Ни-чеа, па и од ста-рих Гр-ка на-о-ва-мо, зна се да је сек-су-ал-ност функ-ци-ја од-но-са ве-о-ма не-за-ви-сна од ра-ђа-ња. Уоста-лом, то је оно што оправ-да-ва на-шу сек-су-ал-ну сло-бо-ду, укљу-чу-ју-ћи ту и ста-тус це-ли-ба-та. Европ-ске зе-мље ко-је су са-да на-кло-ње-не „хо-мо бра-ку” (Бел-ги-ја, Хо-лан-ди-ја) укло-ни-ле су или огра-ни-чи-ле по-сле-ди-це ко-је се ти-чу уса-ја-ња или ра-ђа-ња де-це.

Јед-на-кост пра-ва ни-је ни-ка-да зна-чи-ла да су му-шкар-ци и же-не иден-тич-ни, ме-ђу-за-мен-љи-ви. Екви-ва-лент-ност из-ме-ђу хо-мо-сек-су-ал-но-сти и хе-те-ро-сек-су-ал-но-сти је из-ве-де-на гре-шка, на-ста-ла на прет-по-ста-вље-ном иден-ти-те-ту му-шкар-ца и же-не и на по-гре-шној си-ме-три-ји тер-ми-на ко-ји су из-ми-шље-ни у Не-мач-кој у дру-гој по-ло-ви-ни 19. ве-ка. Ка-да би то по-и-сто-ве-ће-ње би-ло ре-ал-но, зна-чи-ло би да не-ма ви-ше чи-ње-нич-них или си-ту-а-ци-о-них раз-ли-ка из-ме-ђу хо-мо-сек-су-ал-ног и хе-те-ро-сек-су-ал-ног од-но-са у бра-ку. На-чи-ни-ти од хо-мо-сек-су-ал-не по-тре-бе осно-ву за тра-же-ње пра-ва као што је пра-во на брак, зна-чи-ло би да се при-зна-је „тре-ћи пол”, ка-кав су за-ми-сли-ли не-ки ауто-ри, та-ко-ђе Нем-ци (К. Х. Ул-рих, Хајн-рих Маркс и Маг-нус Хир-шфелд), али и да то по-себ-но оспо-ра-ва-ју Сиг-мунд Фројд и Ан-дре Жид.

Ни-је дис-кри-ми-на-ци-ја, ни-ти не-прав-да, сва-ка не-јед-на-кост ни сва-ка раз-ли-ка у трет-ма-ну, насупрот оно-ме што хо-ће ега-ли-та-ри-стич-ка де-ма-го-ги-ја, „као да прин-цип ега-ли-тар-но-сти пра-ва мо-ра да из-бри-ше све раз-ли-ке”. „Људ-ски род ни-је по-де-љен на хе-те-ро-сек-су-ал-це и хо-мо-сек-су-ал-це – ра-ди се о пре-фе-рен-ци-ји – већ на му-шкар-це и же-не”, ве-ли Ли-о-нел Жо-спен у тек-сту „Хо-мо-сек-су-ал-ни брак: про-блем ин-сти-ту-ци-ја”, об-ја-вље-ном у *Жур-нал ди ди-манш*. То од-ба-цу-је, са-гла-сно

са Фрој-дом и Ан-дре Жи-дом, и ста-ру те-о-ри-ју „тре-ћег по-ла” или „ме-ђу-по-ла”, од-но-сно, у му-шком слу-ча-ју, те-о-ри-ју „фе-ми-ни-зи-ра-не” хо-мо-сек-су-ал-но-сти.

„ОТАЦ” И „МАЈ-КА” НИСУ „IN”

Јед-на-кост пра-ва гра-ђа-на, сло-бод-них по-је-ди-на-ца, не прет-по-ста-вља прав-ну јед-на-кост хо-мо па-ро-ва са хе-те-ро па-ро-ви-ма, као што она не ус-по-ста-вља ни прав-ну јед-на-кост ме-ђу ра-зним асо-ци-ја-ци-ја-ма. Дру-гим ре-чи-ма, јед-на-кост пра-ва фран-цу-ских гра-ђа-на (Члан 1 Уста-ва) ни-је јед-на-кост пра-ва од-ре-ђе-них раз-ли-чи-тим си-ту-а-ци-ја-ма (си-ту-а-ци-ја-ма на-ста-лим пу-тем лич-ног из-бо-ра). Та ди-стинк-ци-ја је кон-стант-ни прав-ни прин-цип Устав-ног су-да. Фор-мал-на јед-на-кост пра-ва по-је-дин-ца (чо-ве-ка, гра-ђа-ни-на) не им-пли-ци-ра иден-ти-тет кон-крет-них си-ту-а-ци-ја, ни-ти си-ту-а-ци-ја ра-зних уго-вор-них ин-сти-ту-ци-ја.

Бри-са-ње ре-чи „отац” и „мај-ка” у Гра-ђан-ском за-ко-ну, њи-хо-ва за-ме-на ре-чју „ро-ђа-ци” (пред-лог Пар-ти-је „зе-ле-них”, за-кон бр. 1650), пре нас бли-жи Ор-ве-лу (*1984*) не-го иде-ал-ном дру-штву.

У свом ак-ту од 19. апри-ла 2005, Апе-ла-ци-о-ни суд из Бор-доа ја-сно ка-же: „Члан 75. Гра-ђан-ског за-ко-на ја-сно де-фи-ни-ше да ’ће до-би-ти од обе стра-не, јед-на по-сле дру-ге, из-ја-ву да же-ле да по-ста-ну муж и же-на’... Без мо-гућ-но-сти не-спо-ра-зу-ма, Гра-ђан-ски за-кон на-ла-же ма-ти-ча-ру да при-хва-ти из-ја-ву две осо-бе раз-ли-чи-тог по-ла ко-је се узи-ма-ју за ’му-жа и же-ну’. (...) Сва-ка дру-га-чи-ја ин-тер-пре-та-ци-ја учи-ни-ла би не-ко-хе-рент-ним уну-тра-шње пра-во, јер се ја-сно за-бра-њу-је брак из-ме-ђу бра-та и се-стре, али не и два бра-та и две се-стре.”

Да-кле, Апе-ла-ци-о-ни суд је по-твр-дио по-ни-шта-ва-ње бра-ка ве-ри-фи-ко-ва-ног на

пр-вом сте-пе-ну, ја-сно се по-зи-ва-ју-ћи на Пор-та-ли-со-ву де-фи-ни-ци-ју ко-ју смо на-ве-ли. Нај-зад, при-ме-њу-ју-ћи на хо-мо-сек-су-ал-ни пар – две осо-бе ко-је су ге-не-рал-но плод-не – по-јам „сте-ри-ли-те-та" ко-ји се при-ме-њу-је у пра-вом сми-слу на јед-но жи-во би-ће, а не на из-ми-шље-ни „тре-ћи пол", Да-ни-јел Бо-ри-ло је по-чи-нио пре-те-ра-ну је-зич-ку гре-шку. Тран-ссек-су-ал-ци су сво-је-вољ-но по-ста-ли сте-рил-ни. **<**

***

Хо-мо-сек-су-ал-ност је ствар лич-ног опре-де-ље-ња и ин-тим-но-сти сва-ког та-квог чо-ве-ка. Али оног тре-нут-ка кад не-ко од то-га поч-не пра-ви-ти иде-о-ло-ги-ју, по-жељ-ни дру-штве-ни мо-дел, вред-но-сни по-ре-дак и осно-ву за по-ли-тич-ку ак-ци-ју – он-да то по-ста-је дру-штве-ни про-блем на ко-ји се мо-ра ре-а-го-ва-ти. **<**

***

Раз-ли-ку у трет-ма-ну хе-те-ро-сек-су-ал-но-сти и хо-мо-сек-су-ал-но-сти не пра-ве љу-ди, за-ко-ни, иде-о-ло-ги-је, не-го су је за-у-век на-пра-ви-ли Бог и при-ро-да. Јед-но про-ду-жа-ва бес-цен бла-го Жи-во-та и по-на-вља чин Ства-ра-ња, дру-го пред-ста-вља ор-ги-ју его-и-зма, зга-сну-ћа и смр-ти. Из-ме-ђу тог дво-га се за-пра-во опре-де-љу-је-мо. **<**

***

„Јед-на-кост пра-ва по-је-ди-на-ца не прет-по-ста-вља јед-на-кост пра-ва па-ро-ва. Брак не фа-во-ри-зу-је сре-ћу су-пру-жни-ка, већ ин-те-рес де-це. Ме-ша-ње та два пој-ма зна-чи да се за-бо-ра-вља сми-сао бра-ка." (Фран-со-аз Де-ке-и-вер-Де-фо-се, про-фе-сор гра-ђан-ског пра-ва, *Фи-га-ро*, 28. април 2005) **<**

(Август 2005)